

“ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?”

ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ #13

v. ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਪਸਾਹ ਤਕ (ਚੱਲਦਾ)।

ਟ. ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਣਾ (ਮੱਤੀ 8: 18, 23-27; ਮਰਕੁਸ 4:35-41; ਲੂਕਾ 8:22-25)।

ਠ. ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਦੇ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰਨਾ (ਮੱਤੀ 8:28-34; 9: 1; ਮਰਕੁਸ 5: 1-21; ਲੂਕਾ 8:26-40)।

ਡ. ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ (ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੇ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼) (ਮੱਤੀ 9: 10-17; ਮਰਕੁਸ 2: 15-22; ਲੂਕਾ 5:29-39)।

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ‘ਮਸਰੂਫ ਦਿਨ’ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਕੁਫਰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਾਠ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਣ ਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਕਿ ਪੌਣ ਅਤੇ ਝੀਲ ਵੀ ਉਹ ਦੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?’ (ਮਰਕੁਸ 4: 41; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 8:25; ਮੱਤੀ 8:27)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?’ ਸਵਾਲ ਗੁੰਜਦਾ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝ ਪਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੌਣ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਛੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲਾਹੇ ਗਏ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਫਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁਫਰ ਬੋਲਦਾ ਹੈ?’ (ਲੂਕਾ 5:21)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ?’ (ਲੂਕਾ 7:49)। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰਾਜੇ ਹੇਰੋਦੇਸ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੈਂ ਏਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ?’ (ਲੂਕਾ 9:9)। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਫਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਵੇਲੇ, ‘ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਏਹ ਆਖ ਕੇ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?’ (ਮੱਤੀ 21:10)। ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ੋਪੰਜ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

“ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?”

(ਮੱਤੀ 8:18, 23-27; ਮਰਕੁਸ 4:35-41; ਲੂਕਾ 8:22-25)

ਸਾਡਾ ਪਿਛਲਾ ਪਾਠ ‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ’ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਮੱਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ‘ਜਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਏਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਤੁਰ ਪਿਆ’ (ਮੱਤੀ 13:53)।¹ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ: ‘ਉਸੇ ਦਿਨ [ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਖੇ ਸਨ (ਮਰਕੁਸ 4:34)], ਜਾਂ ਸੰਝ³ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਪਾਰ ਚੱਲੀਏ’ (ਮਰਕੁਸ 4:35)। ਇਹ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਦੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮਸੀਹ

ਦਾ ਚੌਥਾ ਲਿਖਤ ਦੌਰਾ ਸੀ। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਅਤੇ ਉਹ ਭੀੜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਕੂਰ ਉਹ ਬੇੜੀ ਉੱਤੇ ਸੀ ਤਿਹਾ ਹੀ ਉਹ ਨੂੰ ਲੈ ਚੱਲੇ’’ (ਮਰਕੁਸ 4:36) ਭਾਵ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਚੱਲ ਪਏ। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਹੋਰ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੇੜੀਆਂ ਵੀ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ’’ (ਮਰਕੁਸ 4:36)। ਇਹ ਬੇੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇੜੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਸਵਾਰ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 4:1) ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸਕਣ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਦਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਕਦਮ ਥੰਮ੍ਹ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕ ਸਨ।

ਇਹ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੁਝ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 8:18; ਮਰਕੁਸ 4:36)। ਉਹ ਕਾਮਿਲ ਖੁਦਾ ਤਾਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਮਿਲ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਸੀ,⁴ ਅਤੇ ‘‘ਮਸਰੂਫ਼ ਦਿਨ’’ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ (ਲੂਕਾ 8:23)। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ‘‘ਬੇੜੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਿਰੇ ਵੱਲ ਇਕ ਸਿਰਹਾਣਾ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ; ...’’ (ਮਰਕੁਸ 4:38)। ਸਿਰਹਾਣਾ ਬੇੜੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਥਾਂ ਸੀ। ‘‘ਇਹ ਸਿਰਹਾਣਾ’’ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਨ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਵਾਂਗ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਮਨੁੱਖ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਝੀਲ ਦੀ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਅਤੇ ਬੇੜੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤਮਈ ਚਾਲ ਤੋਂ ਚੈਨ ਪਾ ਕੇ ਗੁੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦੇ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ। ... ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰ ਰਹੇ ਉਸਦੇ ਚੇਲੇ ਸਨ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਚੁੱਪ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਂਤ ਝੀਲ ਤੇ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੇ ਸਨ।⁵

ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਤੋਂ ‘‘ਗਿਰਾਸੇਨੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼’’ ਕੁਝ ਹੀ ਮੀਲ ਦੂਰ ਸੀ।⁶ ਆਮ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪੈਂਡਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਆਮ ਹਲਾਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਤੁਫ਼ਾਨ ਆ ਗਿਆ: ‘‘... ਝੀਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੁਫ਼ਾਨ ਆ ਗਿਆ,’’ ਕਿ ‘‘ਝੀਲ ਵਿਚ ਐਡਾ ਤੁਫ਼ਾਨ ਆਇਆ’’ (ਮੱਤੀ 8:24; ਲੂਕਾ 8:23)। ‘‘ਲਹਿਰਾਂ ਬੇੜੀ ਪੁਰ ਐਥੋਂ ਤੀਕਰ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਜੋ ਬੇੜੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਚੱਲੀ ਸੀ’’ (ਮਰਕੁਸ 4:37)। ‘‘ਬੇੜੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸਨ’’ (ਲੂਕਾ 8:23)।

ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਤੁਫ਼ਾਨ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸੌ ਫੁੱਟ ਨੀਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਹਨ। ਜਦ ਪਹਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਝੀਲ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਝੀਲ ਵਿਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਲਹਿਰਾਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੇੜੀ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਛੇਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਝੀਲ ਵਿਚ ਕਈ ਤੁਫ਼ਾਨ ਵੇਖੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਡਰ ਗਏ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਤੁਫ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬੇੜੀ ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਹੁਲਾਰੇ ਖਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਤੁਫ਼ਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸੌਂ ਸਕਦਾ ਹੈ?’’ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਥੱਕ ਕੇ ਚੂਰ ਹੋਇਆ ਇਨਸਾਨ।’’ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਥੱਕਾ ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।’’

ਜਿਸ ਤੂਫਾਨ ਕਰਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲੇਖਕ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਅਜੀਬ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਸੀ’’⁷: ‘‘ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਸੁਆਮੀ ਜੀ, ਸੁਆਮੀ ਜੀ! ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਮਰ ਚੱਲੇ ਹਾਂ’’ (ਲੂਕਾ 8:24); ‘‘ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ... ਕਿਹਾ, ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਬਚਾ! ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਮਰ ਚੱਲੇ ਹਾਂ’’ (ਮੱਤੀ 8:25); ‘‘ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ... ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਾਂ?’’ (ਮਰਕੁਸ 4:38)।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਐਡੇ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤੂਫਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਏ (ਮੱਤੀ 8:27; ਮਰਕੁਸ 4:41; ਲੂਕਾ 8:25)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਡਰੇ ਹੋਏ ਉਸ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਸਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਕੁਝ ਕਰੋ!’’ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਕੁਝ ਕਰੋ’’ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁸

ਚੇਲੇ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ: ‘‘ਹੇ ਥੋੜੀ ਪਰਤੀਤ ਵਾਲਿਓ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਡਰਦੇ ਹੋ?’’ (ਮੱਤੀ 8:26)।⁹ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ‘‘ਉੱਠ ਕੇ ਪੌਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਠਾਠਾਂ ਨੂੰ ਦੱਬਕਾ ਦਿੱਤਾ’’: ‘‘ਖ਼ਾਮੋਸ਼, ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਓ’’ (ਲੂਕਾ 8:24; ਮਰਕੁਸ 4:39)। ਲਹਿਰਾਂ ‘‘ਥੰਮ੍ਹ ਗਈਆਂ’’: ‘‘ਪੌਣ ਥੰਮ੍ਹ ਗਈ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਚੈਨ ਹੋ ਗਿਆ’’ (ਲੂਕਾ 8:24; ਮਰਕੁਸ 4:39)। ਪੌਣ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਫ਼ੌਰਨ ਥੰਮ੍ਹ ਜਾਣਾ ਦੋਹਰਾ ਮੋਅਜਜ਼ਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹਨੇਰੀ ਦੇ ਰੁਕ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਜਿਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਉੱਤੇ ਕਈ ਤੂਫਾਨ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਥੰਮ੍ਹਦੇ ਵੇਖੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਸੀ। ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ,¹⁰ ਉਹ ਬੋਲੇ, ‘‘ਜੇ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ...?’’ (ਮੱਤੀ 8:27); ‘‘...ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਜੋ ਪੌਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?’’ (ਲੂਕਾ 8:25)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ‘‘ਸਮਰਥ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਮਨੁੱਖ’’ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 4:14; 5:17; 6:19; 8:46; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:4; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:9)।

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ, ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖਿਰਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ, ‘‘ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਾਂ?’’ (ਮਰਕੁਸ 4:38; KJV.)। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉੱਠੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਥੰਮ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।¹¹

‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਦੇਹ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ’’

(ਮੱਤੀ 8:28-34; ਮਰਕੁਸ 5:1-21; ਲੂਕਾ 8:26-40)

ਆਖ਼ਰ, ਜਿਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੱਤੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਗਦਰੀਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ’’ ਪਹੁੰਚਿਆ (ਮੱਤੀ 8:28), ਜਦ ਕਿ ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ‘‘ਗਿਰਾਸੇਨੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼’’ ਆਖਿਆ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 5:1; ਲੂਕਾ 8:26)।¹² ਗਿਰਾਸਾ (ਗਿਰਗਸਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ) ਝੀਲ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਵੱਸਿਆ ਇਕ ਪਿੰਡ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗ ਤੇ ਗਦਾਰਾ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸੀ। ਇਸ

ਲਈ ‘ਗਿਰਾਸੇਨੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼’ ਅਤੇ ‘ਗਦਰੀਨੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼’ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਨਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।¹³

ਜੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਿਰਾਲੇ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਆਸ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ; ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਸੁਆਗਤ ਅਜੀਬ ਸੁਆਗਤੀ ਸਭਾ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ‘ਜਾਂ ਉਹ ਪਾਰ ਗਦਰੀਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਦੋ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਬਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਿਲੇ’ (ਮੱਤੀ 8:28)।¹⁴ ਮੱਤੀ ਨੇ ਦੋ ਬਦਰੂਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਨੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਦਰੂਹਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।¹⁵

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲੱਗਾ, ਤਾਂ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਚੁੱਗਦੇ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ¹⁶ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ।¹⁷ ਬਦਰੂਹਾਂ ਦਾ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਇੱਜੜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਹ ਇੱਜੜ ਕਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਝੀਲ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਡੁੱਬ ਗਿਆ।

ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋਨ ਐੱਸ ਸਵੀਨੇ ਕਿਸੇ ਡਿਨੋਮੀਨੋਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਾਲ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਪਤਿਸਮਾ ਡੁਬਕੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਛਿੜਕਾਉ ਨਾਲ। ਡਿਨੋਮੀਨੋਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਡੁਬਕੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਹਾਂ ਹਾਂ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਡੁਬਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ’ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਝੀਲ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸੂਰਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਜਦ ਭਾਈ ਸਵੀਨੇ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਲਿੱਤਾ, ‘ਹਾਂ ਉਹ ਡੁਬਕੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਗੋਸ਼ਤ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਦੋਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ!’¹⁸

ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ (ਮੈਨੂੰ ਇਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਨਾ ਧੋਣੇ ਪੈਣ)। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ; ਚੰਗਿਆਈ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ (ਮਰਕੁਸ 5:18)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਸਾਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੇਡੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕੀਤੀ’ (ਮਰਕੁਸ 5:19)।

ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਆਖਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 1:43, 44)। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗਿਆਈ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਹੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ: ‘ਤਾਂ ਉਹ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਿਕਾਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ’¹⁹ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੇਡੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ’ (ਮਰਕੁਸ 5:20)। ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਬੂਲਿਆ ਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ

7:31-37)।

ਇਹ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ, “ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਛੇਕੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤੁੱਛ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? ‘ਜਵਾਬ ਹੈ’ ਤਰਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਆਦਮੀ।”

ਇਹ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਇਸ ਲਈ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੁੱਛ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਦੇ, ਖੁਰਕ ਖਾਧੇ ਜੰਗਲੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ, ਜੋ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ! (ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:5.)

“ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ?”

(ਮੱਤੀ 9:1, 10-17; ਮਰਕੁਸ 2:15-22; ਲੂਕਾ 5:29-39)

ਗਿਰਾਸੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ²⁰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ “ਉਹ ਬੇੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਾਰ ਲੰਘਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਆਇਆ” (ਮੱਤੀ 9: 1)। ਯਿਸੂ ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 5:21; ਲੂਕਾ 8:40)। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਜੈਰਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 9: 18-26; ਮਰਕੁਸ 5:22-43; ਲੂਕਾ 8:41-56)। ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਕਰਾਂਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਮੱਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਾਂਗੇ।²¹ ਸ਼ਗਿਰਦੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੁਲਾਹਟ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੱਤੀ ਨੇ ਇਕ ਦਾਅਵਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਇਕੱਠ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਲੋਚਨਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਲੋਚਨਾ ਨੰਬਰ 1: ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ

“ਅਤੇ ਲੇਵੀ [ਭਾਵ, ਮੱਤੀ] ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਵੱਡੀ ਦਾਉਤ ਕੀਤੀ” (ਲੂਕਾ 5:29)। ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੱਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸਦਾ ਘਰ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਛੇਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ: “... ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੂਲੀਏ ਅਤੇ ਪਾਪੀ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ” (ਮਰਕੁਸ 2: 15)²²

ਫ਼ਰੀਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਨ ਲੱਗੇ (ਲੂਕਾ 5:30)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰੂ ਮਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ?” (ਮੱਤੀ 9: 11)। ਮਸੀਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹੁਤ ਆਲ੍ਹਾ ਹੈ: “ਨਵੇਂ ਨਰੋਇਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਕੀਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ²³ ਸਗੋਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੌਬਾ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ” (ਲੂਕਾ 5:31, 32)²⁴

ਅਲੋਚਨਾ ਨੰਬਰ 2: ਰੋਜ਼ਾ ਨਾ ਰੱਖਣਾ

ਆਪਣਾ ਵਾਰ ਖਾਲੀ ਜਾਣ ਤੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਉਕਸਾਏ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਮੱਤੀ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਲੋਚਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ‘‘ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਤੇਰੇ ਚੇਲੇ ਰੋਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ?’’ (ਮਰਕੁਸ 2: 18)। ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਚੇਲੇ ਉਹੀ ਸਨ, ਅਤੇ ‘‘ਕਿਉਂ?’’ ਪੁੱਛ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 9: 14)।²⁵

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਰ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ?’’²⁶ ਮਸੀਹ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਉਣਾ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀ ਰਵਾਇਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੋਜ਼ੇ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਇਕ ਜਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ (ਮੱਤੀ 9: 15; ਮਰਕੁਸ 2: 19, 20; ਲੂਕਾ 5: 34, 35) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਸੋਗ ਲਈ।²⁷ (ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾ ਪਛਤਾਵੇ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ।)

ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਰੀਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਉੱਤੇ ਨਵੀਂ ਟਾਕੀ ਲਾਉਣ ਵਾਂਗ ਸੀ (ਲੂਕਾ 5: 36)। ਨਵਾਂ ਕੱਪੜਾ ਸੁੰਗੜ ਜਾਣ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਵੀ ਫੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਮੈ ਪਾਉਣ ਵਾਂਗ ਵੀ ਸੀ।²⁸ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਹੇਠ ਜੰਮੀ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਮੈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖਸਤਾ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਫੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਲੂਕਾ 5: 37)।²⁹

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਰੀਸੀ ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੁਖੀ ਮਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਪੁਰਾਣੀ ਚੰਗੀ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 5: 39)।³⁰

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਮੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ?’’ ਜਵਾਬ ਹੈ, ‘‘ਉਹ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਹੈ।’’ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੌਬਾ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਆਇਆ ਹਾਂ’’ (ਲੂਕਾ 5: 32)। ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ’’ (ਲੂਕਾ 19: 10)।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਾਪੀ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੈ? ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਂਦੇ, ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗੰਦ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਪਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ

ਕੀਤਾ ਹੈ:

- ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਤੂਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?’’ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ।
- ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਹ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?’’ ਦਿਆਲੂ ਆਦਮੀ।
- ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ?’’ ਮਿਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ।

ਉਹਦਾ ਮਕਸਦ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਲਈ ਸੱਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਠ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਵੇ। ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?’’ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਦਿਓ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਰ ਗਿਆ।’’

ਨੋਟਸ

ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਯਿਸੂ ਦੇ ਗਿਰਾਮੇਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਤੇ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਤੂਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਣ ਤੇ ਕਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ‘‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤੂਫ਼ਾਨ’’ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਵਾਕਫ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੂਫ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਚੇਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸੀਂ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਹਾਂ?’’ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰਸੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਤੇ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ...?’’ (ਮੱਤੀ 8:27)। ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ (1) ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:5); (2) ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (ਮੱਤੀ 28:20); (3) ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:16); (4) ਬੁਰਿਆਈ ਚੋਂ ਭਲਿਆਈ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ (ਰੋਮੀਆਂ 8:28); (5) ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਦੇ ਤੂਫ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਓਨੀ ਹੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਥੰਮ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਝੀਲ ਦੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸਿਰਲੇਖ ‘‘ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾਸ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਾਂ?’’ ਅਤੇ ‘‘ਸ਼ਾਂਤ, ਥੰਮ੍ਹ ਜਾ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ‘‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂਫ਼ਾਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ’’ (‘‘ਸ਼ਾਂਤ, ਥੰਮ੍ਹ ਜਾ’’) ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭਾਗ ਤੇ ਵੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ, ਉਸਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ‘‘ਉਵੇਂ’’ ਹੀ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਹੈ, ‘‘ਇਸ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘‘ਜਿੱਕਰ ਉਹ ਸੀ ਤਿਹਾ ਹੀ ਉਹ ਨੂੰ ਲੈ’’ ਚੱਲੇ (ਮਰਕੁਸ 4:36) (ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਮੂਲ ਅਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਕਰੋ) ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ‘‘ਵੈਦ’’ (ਮੱਤੀ 9:12) ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ‘‘ਮਹਾਨ ਵੈਦ’’ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਯਿਸੂ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਸੀ। ²ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇੱਥੇ, ਮੱਤੀ ਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ (ਮੱਤੀ 8: 19–22)। ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਸੇ ਜਾਂ ਇਹੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲੂਕਾ 9: 57–62 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੂਕਾ 9 ਅਧਿਆਇ ਤਕ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੇ। ³‘ਸੰਝ’ ਇਕ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ। ਜਦ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਹ ਦੂਜੇ ਕੰਢੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਤਾਂ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਵੇਖਿਆ (ਮਰਕੁਸ 5: 6)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਨੇਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਾਮ ਤੂਫਾਨ ਕਰਕੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਕੱਟਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀ ਤੜਕੇ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣ। ਪਹਿਲੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਲਗਦੀ ਹੈ। ⁴ਅਸੀਂ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਭੇਤ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ⁵ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਸ਼ੈਪਰਡ *ਦ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਆਫ ਦ ਗੋਸਪਲ* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੇ: ਪਾਰਥਿਨੋਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1939), 232; ਐੱਚ. ਆਈ. ਹੇਸਟਰ, *ਦ ਹਾਰਟ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਲਿਬਰਟੀ, ਕਵਾਲਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1963), 148 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ⁶ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 2 ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਵੇਖੋ। ⁷ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਫਿਲਿੱਪ ਵਾਈ. ਪੈਂਡਲਟਨ *ਦ ਫੋਰਫੋਲਡ ਗੋਸਪਲ ਆਰ ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫੋਰ ਗੋਸਪਲਜ਼* (ਸਿੰਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1914), 343. ⁸ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਫਿਕਰ ਕਰੇ। ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਥ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ⁹ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਝਿੜਕ (ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਝਿੜਕ) ਨੂੰ ਤੂਫਾਨ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਿਖਿਆ (ਮਰਕੁਸ 4: 40; ਲੂਕਾ 8: 25)। ¹⁰ਕਈ ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

¹¹ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ‘‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂਫਾਨ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹੈ’’ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਗੀਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗੀਤ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਰੁਕ ਸਕਦੇ ਹੋ। ¹²KJV ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਨਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟ ਕੇ ਇਕ ਨਾਂਅ ਵਿਚ ਸਪੈਲਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹³‘‘ਖੇਰਾਸਾ’’ (ਭਾਵ ਗਿਰਾਸਾ) ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਆਲੋਚਕ ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ’’ ਆਖਦੇ ਸਨ। ¹⁴ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਖੇਪ ਅਧਿਐਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਲਈ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਾਲਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੇਖਾਂਗੇ। ¹⁵ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ¹⁶ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਪਾਠ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੇਖਾਂਗੇ। ¹⁷ਖੇਰਾਸਾ ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਲ ਦੂਰ ਕੰਢੇ ਤੇ ਇਕ ਟਿੱਬੇ ਵੱਲ ਪਹਾੜ ਹੈ। ¹⁸ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਲਾਈਫ ਆਫ ਰ੍ਹਾਈਸਟ, 68 ਵਿਚ ਭਾਈ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸ ਦੇ ਕਲਾਸ ਨੋਟਸ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਰਲ ਵੈਸਟ ਨੇ ਭਾਈ ਸਵੀਨੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਡਿਬੇਟਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ (ਅਰਲ ਆਈ. ਵੈਸਟ, *ਦ ਸਰਚ ਫਾਰ ਦ ਐਸਿਏਂਟ ਆਡਰ*, ਜਿਲਦ 4, *ਏ ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਦ ਰੈਸਟੋਰੇਸ਼ਨ ਮੂਵਮੈਂਟ 1919–1950* [ਜਰਮਨਟਾਊਨ, ਟੈਨਿਸੀ: ਰਿਲੀਜ਼ਿਅਸ ਬੁਕਸ, 1987], 214.) ¹⁹‘‘ਦਿਕਾਪੁਲਿਸ’’ ‘‘ਦਸ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ’’ ਸੀ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘‘ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਾਕਾਈ ਦੌਰਾਨ ਫਲਿਸਤੀਨ’’ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ²⁰ਮੱਤੀ ਵਿਚ ‘‘ਗਦਰੇਨੀ’’ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ‘‘ਗਿਰਾਸੇਨੀ’’ ਵਰਤਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੋ ਨਾਮ ਸਨ।

²¹ਯਿਸੂ ਦੇ ਝੀਲ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਫ਼ੌਰਨ ਜੈਰੂਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਕਈ ਤਾਲਮੇਲ ਹਨ। ਮੱਤੀ 9: 18, ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਮੱਤੀ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜੈਰੂਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋੜਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਤੀ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਧ ਵਿਚ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ਜੌਨ ਬ੍ਰੈਡਸ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਜੋੜੀ: ‘‘ਹਲਾਤ [ਮੱਤੀ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ] ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ’’ (ਜੌਨ ਏ. ਬ੍ਰੈਡਸ, *ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲਜ ਇਨ ਦ ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ ਐਡੀਸ਼ਨ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਏ. ਸੀ. ਆਰਮਸਟ੍ਰੋਂਗ ਐਂਡ ਸਨ, 1906], 36; ਜੌਨ ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਕਾਰਟਰ, *ਏ ਲੇਮੈਂਜ਼ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲਜ* [ਨੈਸਵਿੱਲੇ: ਬ੍ਰਾਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1961], 138)। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੱਤੀ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਜੈਰੂਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੋ (ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਗਲਾ ਪਾਠ ਵੇਖੋ)।²²ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਹਲਾਤ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਗੱਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ’’ (ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਪੈਂਡਲਟਨ, 350)। ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:33.²³ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ‘‘ਧਰਮੀ’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵੱਲ ਸੀ।²⁴ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ (ਮੱਤੀ 9: 12, 13) ਵਿਚ ਹੋਸ਼ਿਆ 6:6 ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਦਯਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗਕਤਾ ਸੀ। ਮੱਤੀ 9 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਣਾ ਹੈ।²⁵ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲ ਮਿਲਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।²⁶ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰਵਾਇਤ ਸੀ। *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 2 ਵਿਚ ‘‘ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ’’ ਪਾਠ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ੇ ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੇਖੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਭਗਤੀ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।²⁷ਯਿਸੂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਚ ਉਹ ਲਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਤੀ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹਨ। ਲਾੜੇ ‘‘ਲੈ ਲਏ’’ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਗੁਪਤ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਉਸ ਦਿਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣਗੇ’’ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਸੋਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ।²⁸ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਤਰਲ ਵਸਤਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਈ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਕਤ ਨਾਲ ਇਹ ਮਸ਼ਕ ਸੁੱਕ ਕੇ ਖੁਸ਼ਕ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।²⁹ਲੂਕਾ 5:36 ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਗੱਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾ ਕਰੋ: ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।³⁰ਮਸੀਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਰਹਿਤ ਨਵੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।